

nahý v pazouřích držícího. (Reg. král., Rybička O erb. rod. Hradeckých 34.) Polepšení toho erbu stalo se 1569, 8. září a to jen Šatným, totiž synům Janovým a Václavovým a to takto: Štít od pravé k levé vzhůru pošikem, na poli rozdělený, svrchní polovice žlutá, do níž ze spodní půl ptáka noha černého po zadní kýty s křídly rozletělými, nohami rozloženými, rozživenými ústy a vyplazeným jazykem vyniká, turn, helm se zl. korunou a přikryvadly žlutými černými, za klénot půl noha. (Reg. král., Král 308 s úchylkami na str. 323 chybně.)

Šavel z Vlkové. Rodina tato byla erbem a vladectvím nadána buď od Jiřího neb Vladislava králův. Erb jich byl: Štít modrý, v němž jest suk žlutý a z každé strany toho suku jest list jetelový též žlutý, helm s přikryvadly modrými žlutými a točenicí a nad tím suk týmž způsobem. (Reg. král., Kolář z rukopisu Videnského č. 8330, též Jak. sb. a Král na str. 350.) Téhož erbu byli i *Dědkové* a *Semenkovští z Vlkové*. Od Šavlův přijat k erbů Jakub *Hula* (pak také z Vlkové), což král Ferdinand (1531, 12. června) schválil.

Šebestian z Častolovic. Erb daný l. 1596 Danieli Kryštofovi Chrudimskému měl velkou podobnost s tím, kterýž měli pozdější Šebestianové z Častolovic, pocházející od Šebestiana, bratra Kryštofova. Jiří Pontanus jako cís. palatin dal v letech (1597—1600) Šebestianovi *Pergerovi* tento erb: Štít žlutý a od jeho zpodu bílý skalnatý vršek k pravé straně se vypínající, a z něho vyskakuje černý kamzík, nad štítem kolčí helm s točenicí a přikryvadly žluté a černé barvy, nad tím dva buvolové rohy na způsob slonových trub, barvami tak rozdělené, že pravý je zhora žlutý a černý a levý černý a žlutý, mezi nimi pak je přední polovice kamzíkova. (Reg. Pontanova.)

Potomci jeho psali se Šebestiany (i Sebastiani po latinsky). (Viz Rybičky O erbovních rodinách Chrudimských.) Císařským listem d. 1810, 8. ledna potvrzeno vladectví (šlechtictví) Aloisovi Š. z Č. Erb se popisuje takto: Štít žlutý, u jehož paty jest šedivá zeď, ze štukovi stavěná, se dvěma stínkami, za níž vyskakuje černý kozel, přikryvadla černá žlutá, za klénot dva rohy, pravý černý, levý žlutý a mezi nimi též kozel. (Reg. král. Tak i v Jak. sb. „Chrudimský“.)

Šebišovští, rodina polská z horního Slezska pocházející, erbu Jestřábec, totiž:

Štít modrý, na němž bílá podkova vzhůru obrácená a v ní zlatý křížek, přikryvadla modrá bílá, klénotem jest jestřáb své přirozené barvy, v letu ku pravé, an drží v pravém pazouru též znamení (ovšem menší) jako je na štítě. (B. tab. 38.) Téhož erbu byli i *Skříšovští*. (B. tab. 42.)

Scheidlerové z Scheidleru měli od r. 1654, kdež jim dán rytířský stav starožitných rodin, tento erb:

Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli od zpodu bílý pruh a nad ním modré pole, v němž strom palma na zelené hůrce stojící, 2. a 3. pole černé a v něm ruka s ramenem oděným a zeleným věncem věnčeným,

držíc v hrsti obnažený meč. Uprostřed štítu jest štítek na příč polovičný, v horním poli (bílém, není na maltě zřetelno) polovičná orlice červené barvy majíc na křidlech pošikem a pokosem bílé pruhy, ve spodní části jdou pošikem 4 bílé a 3 černé pruhy, 2 helmy s korunami a přikryvadly černými, žlutými a bílými červenými, na pravém helmu jest poloviční orlice, jako jest na štítku, na levém polovičný lev, drže meč, barvami tak rozdělený, že vrchní část jest bílá a spodní červená, jazyk vyplazený pak červený. (Obraz ve sbírkách města Písku.)

Šelhart z Hartenfelzu. Majestátem d. 1633, 1. října dán Janovi Bartoloměji Šelhartovi z Hartenfelzu rytířský stav starožitných rodův a vysazen mu tento erb:

Štít křížem ve čtvero rozdělený, v 1. a 4. žlutém poli černá orlice korunovaná, ve 2. a 3. bílém červený lev s ústy rozzavenými a ocasem rozdvojeným, ku vnitřku obrácený. Uprostřed štítu modrý štítek a v něm poprsí mužské bez ramen s dlouhým divým vlasem a takovou i bradou, maje na hlavě zl. korunu. Otevřený helm s korunou a přikryvadly černými žlutými a červenými bílými a nad tím (černý) císařský orel. (Reg. královská.)

Jiným majestátem d. 1637, 10. ledna a z Říšské kanceláře vyšlým polepšen ten erb a rozmnožen erbem mateře jeho z rodu Tolomeya, totiž tak, aby byla v 1. a 4. poli žlutém černá orlice pod korunou, v 2. a 3. červeném mořská panna. V modrém štítku má býti zase poprsí mužské bez ramene v žlutém kabátu, s šedivým vlasem a bradou a královskou korunou. Nad tím byly 2 otevř. helmy s týmiž přikryvadly, na pravém týž černý orel s korunou, na levém bílý kohout s červeným hřebínkem.

Z České kanceláře vydán l. 1674, 12. listopadu Janovi Antonínovi Š. z H. majestát na panský stav a polepšen erb takto:

Štít svistou čarou a dvěma příčnými na 6 polí rozdělený, v 1. žlutém černá orlice pod korunou k levé obrácená, v 2. a 5. červeném korunovaná siréna, oběma rukama své rybí ocasy držíc, v 3. bílém k pravé straně černý lev, ve 4. žlutém kor. orlice k pravé, v 6. černém bílý lev na pravou stranu obrácený, oba lvi s ocasy rozdvojenými. V modrém štítku starý erb Šelhartovský (poprsí), ale s pohanskou korunou. Přidána ještě třetí helmice. (Reg. královská.)

Král popisuje na str. 317 erb Šelhartův z Hrádku, podobný starému erbu Šelhartovskému, není mi však známo, jestli takového rodu bylo.

Valentin *ze Šembeku*, Prušan, stal se l. 1599 opatem v Sedlci a l. 1609 u Zlaté koruny, složil 1616 opatství a přestoupil k jednotě bratrské. Erb jeho byl štít pošikem od pravé k levé dolů na tré rozdělený, ve vrchním a spodním poli jest běžící kozel (Schönbock), v prostředním jsou 3 pětilisté růže za sebou. Nad korunovaným helmem jsou dvě křídla rozložená a na každém příčný pruh s růží, mezi nimi pak celý kozel ve skoku. (Miltner, Privatmünzen tab. LXXX.)

Šenberkové ze Šenberka, kteří seděli v l. 1577—1585 na Teplici a Malhosticích, zejména Jiří, měli na štítě lva rozkročeného, vzhůru stojícího,

k pravé straně obráceného, jenž měl jazyk vyplazený a ocas vzhůru ohnutý. (Arch. D Z. XVI, 8.)

Šen ze Šeneku. Asi r. 1600 obdařil Pontanus jako palatin Jiří Scheina, radního v Mostu, erbem a heslem, aby se psal v. Schönegg. Erb jeho popisuje se takto:

Modrý štít, v němž se vidí noh (gryf) vzhůru postavený, žluté barvy, an drží v předních nohách zlatou hvězdu o 6 špicích, maje ústa rozzavená, jazyk červený vyplazený, křídla přehnutá a ocas zatažený; na štítě turnéřský helm s přikryvadly žlutými modrými a vavřínovým věncem, z něhož vyniká do polovice týž noh držící hvězdu. (Reg. Pontanova.) Přes to vyprosil si Jiří majestát na týž erb (1614, 12. Febr.), jímž mu dán týž erb, ale koruna zlatá na místo věnce. (Reg. král., Meraviglia na tab. 116. Král na str. 283 shoduje se, co se týče horní polovice štítu; do zpodní červené klade bílý pás pokosem a za gryfa okřídleného lva.)

Šenbornové (Schönborn) přišli sem z knížectví Mohučského a obdrželi inkolat teprve l. 1709. Z naší kanceláře erbovního obdarování nedostali. Prvotní jich erb byl štít červený, u jehož zpodu byly tři bílé zuby neb klíny srostlé a na nich zlatý lev třema nohama na nich stoje a čtvrtou maje pozdviženou, maje korunu na hlavě a ocas rozdvojený, přes záda ohnutý, helm s korunou a příkr. týchž barev, nad tím 2 rohy na příč červenou a bílou barvou rozdělené a mezi nimi týž lev, ale sedě. V pozdějším erbu vzat týž erb do 1. a 4. pole, a v jiném (s 7 helmy) vzat za štítek. (Meraviglia tab. 74, Hradý IX. tab.)

ze *Šenfeldu* (i Šonfeldu) nazývali se rozliční rodové různých erbů.

1. Děpolt a Sajfryd z Š. (1381) měli na pečeti ostrvu o 6 sucích. (Arch. mus.) Týž erb měl i Sayfryd z Š., jenž seděl l. 1401 v Bukovici v sev. Čechách. Tak i 1419 Hanuš. (Arch. Drážďanský.) Potomky snad byli ti, kteří seděli v 16. st. na Markvarticích.

2. Osvald ze Šenfeldu, sekretář a pak místokanclér kr. Č. (nar. 1524, † 1589) měl štít na dél polovičný a v každé polovici 6 pruhů bílých a červených, tak že se barvy střídaly. (Pečeť l. 1563 v univ. knih. Miltner Privatmünzen tab. LXV. 546.) Nad korunovaným helmem jest kyta z peří černého. (Tak i Král na str. 270.)

3. Jiného erbu byli hrabata ze Šenfeldu, po nichž dědili Vratislavové z Mitrovic. Obr. Meraviglia tab. 75.

4. Znamý knihtiskař Jan Ferd. ze Šenfeldu pocházel z rodiny, která obdržela šlechtictví z Říšské kanceláře r. 1594; jemu šlechtictví l. 1787 obnoveno a potvrzeno. Erb jeho byl štít červený, v jehož prostředku jest bílý pruh jdoucí od vrchu štítu až ke zpodu; kromě toho běží na příč též v prostředku černý pruh a na něm 3 zlaté hvězdy o 6 špicích; přikryvadla černá žlutá a červená bílá; nad korunovaným helmem je ptačí (paví) hlava černé barvy se zl. pyskem a dlouhým krkem pod korunou. (Meraviglia tab. 23. a 53.)

Šenk z Krosku. Rodina tato málo známá nosila na bílém štítě 3 červená znamení, podobající se kladivům, na jednom konci železa zaostřelým a přiohnutým, jež Král (na str. 366) vykládá na kukle, dvě nahoře, jedna pod nima. Přikryvadla jsou červená bílá. Nad korunovaným helmem klénot se též neshodně popisuje; v Jakub. sbírce jsou dvě desky podkovité, jichž kraj jest bílý, podlé Krále je bílá deska s červ. klínem. Pečeti, která by mohla rozhodnouti, není.

Šenk z Rosberka. Erb rodiny této byl prý štít trojdílný na příč červený, bílý a černý, klénot je zlatý náboj kola, ozdobený černým peřím kohoutím. Tak Král na str. 289.

ze Šenkův z Tautenberka vyskytuje se v západních Čechách Vilém, jenž byl již l. 1532 mrtev; titulář l. 1534 vydaný jej ještě připomíná. Předek jeho je Kunrát Šenk (1392, arch. Drážďanský), jenž má na pečeti štít a na něm 5 pruhův jedné a tolikéž druhé barvy pošikem od pravé k levé nahoře položených. V pozdější některé paměti jsou pruhy ty (zase 5 + 5) bílé a červené a jdou pošikem od pravé dolů, přikryvadla týchž barev a nad korunou dva buvolové rohy, dole spojené, jež jsou příčnými čarami na 15 (8 červených a 7 bílých) pruhův rozděleny. (Jakub. sb.)

Šenovce z Ungersverdu. Na počátku 15. století držela rodina řečená Šenvic biskupské manství Hlinku u Osoblahy. Král Ferdinand vyzdvihl (1557, 4. Decb.) Pavla Šenovice Moravana do stavu erbovního, aby se psal z Ungersverdu a obdařil jej tímto erbem:

Štít polovičný na příč rozdělený, v němž od zpodku až do polovice zeď, z kvadrátu udělaná, své kamenné barvy se 7 stíny a při té zdi kůň bílý k pravé straně obrácený, jazyk vyplazený a ocas vyzdvižený maje, v skoku stoje se vidí, svrchní pak polovice modrá v kteréž za těmi stíny (polovičný) muž opásaný v červené župici uherské, přeložky žluté maje, vousy černé a na hlavě klobouk uherský červený a ruku levou spodepřenou a pravou vyzdviženou, drže v ní bozigan uherský, železný s pozlacenými kroužky na konci, až pod pás se vidí, kolčí helm s přikryvadly modrými červenými a bílými červenými, koruna zlatá královská, na které týž muž v červené župici tak, jako v štítě, stojí. (Meraviglia tab. 23.) Od r. 1576 byli osedlí v Čechách majíce Frydnavu.

Když l. 1674, (27. Jan.) dán Augustinovi Arnoštovi Š. rytířský stav starožitných rodův a přidáno heslo v. Adlerslöwen, změněn posavadní štít takto:

Štít zhora dolů polovičný a každá polovice na příč ve tři pole rozdělena (v pravo 1., 2., 3., v levo 4., 5., 6.) 1. pole na příč rozdělené, vrchní část černá a v ní 5 zlatých hvězd podle sebe položených, zpodní část nachové barvy a v ní ruku z oblak vynikající, držíc hořící pochodeň, v 2. poli pruhy pošikem položené, nachový s bílou růží, černý, žlutý, černý, bílý a černý. 3. pole modré a v něm zeď s 5 stíny, při níž jest bílý koník bez uzdy v skoku a na třetí stíně stojí rovněž muž v červené župici uherské se žlutými výložky a knoflíky, bílou pintou, černou ráckou bradou a čer-

venou kápí, opíraje se levicí o bok a pravicí máchaje zlatým buzikánem, 4. pole jako 3. V 5. poli pruhy pokosem, modrý s bílou rúží, černý, žlutý, černý, bílý, černý. 6. pole jako první. Uprostřed štítu štítek bílý pod korunou a na něm černá orlice držíc v pysku zlatý prsten. (Meraviglia na tab. 23.)

Když dostal Tadeáš Dysmas Š. (1743, 23. Sept.) panský stav, popsán erb jeho takto: Štít zhora dolů jednou a na příč čtyřikrát dělený (v levo č. 1., 2., 3., 4., v pravo 5., 6., 7., 8.). 1. pole jako vrchní část předešlého 1. pole, 2. pole jako jeho spodní část, 3. pole jako 2. pole předešlého, 4. a 5. pole jako 3. a 4. předešlého, 6. pole jako 5. předešlého, 7. a 8. jako 6. pole předešlého. Štítek také tak, jako v předešlém. Nad štítem 2 helmy s příkryvadly modrými žlutými a černými bílými, na pravém orlice, jako v štítku, na levém zlatý lev kr. Č. drže v pravé noze kouli z polovice žlutou, z polovice bílou. (Reg. král.*), Kadich-Blažek tab. 98. (5 obrazův).

Šentygar z Chotěřiny v. Kolín.

Šercerové z Malého mlýna (neb Malých mlýnův neb Malomlýnku) rodina do nedávna ve Vysokém Mýtě osedlá, měli erb: Štít na příč polo-
vičný, horní pole modré a v něm dvě turecké hlavy s turbany, bílé a červeně vinutými, a mezi nimi zlatá koruna; spodní pole kolmo na tři části, červenou, bílou a zelenou dělené, nad štítem 3 helmy s korunami (?), s příkr. modrými žlutými a červenými bílými, na 1. tři péra pštrosová, červené, bílé červené, na 2. černá orlice, na třetím žlutý polovičný lev drže zl. lilii. (Meraviglia na tab. 22., jinak Král na str. 282 a Kadich-Blažek na tab. 95., ale lépe na tab. 96.)

Šertyngárové z Šertynku, později spíše *Širntyngarové z Širntynku* (Schirndinger) zvaní připomínají se již ve 14. století, kdež nosili na štítě tři znamení nad sebou podobné ostrvám, ale se suky (otočenými) na obou stranách. V Čechách vyskytují se od 16. století a měli z neznámé příčiny nížepsaný rozšířený erb až do 18. století. Když byli (1737, 11. dubna) do stavu panského vyzdviženi, potvrzen jim tento erb: Štít pod korunou na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole černé a v něm žlutý, do vnitř obrácený lev s ocasem rozdvojeným, 2. a 3. pole žluté a v něm tři na příč nad sebou ležící černé hůlky a na každé po čtyřech plamencích vyšlehajících (jednom na konci a třech po jedné straně), příkryvadla žlutá černá, dvě korunované helmice, na pravé lev (polovičný) jako ve štítu, na levé dotčené tři hůlky s plameny, avšak vzhůru postavené. (Meraviglia na tab. 22., Hradý IX. tab.) Když pak dosáhli hrabského důstojenství (1793, 18. prosince), ponechán sice štít, ale přidána třetí helmice, tak že hůlky byly uprostřed, ale po stranách lvi (ovšem k sobě obrácení. (Reg. král. Obraz rozšířeného erbu v Soupise Stříbrska na str. 301.)

Šerý z Letovčic. Majestátem d. 1585, 1. srpna povoleno Janovi Šerému, aby se psal z Letovčic a dán mu tento erb: Štít na příč polovičný, vrchní

*) Heraldický sloh hrozný, nejasný, tak že sem a tam položeno jen z domyslu.

polovice modrá a v ní uprostřed prostice solní zabeďněná žlutá, zpodní pole žluté a uprostřed pruh na dél červený, v němž jest bílá lilie, kolčí helm s přikryvadly žlutými modrými a bílými červenými, zlatá koruna královská, ze které vynikají dva rohy buvolové, na přič barvami rozdělené, pravý (zhora) červený a bílý, levý žlutý a modrý a mezi nimi prostice solní, zabeďněná, žlutá se vidí. (Reg. král. S tím se shoduje Král na str. 253, odchyluje se Jak. sb., kdež jest prostice dvakráté a jsou i jiné chyby.)

Šetel z Ruprštořfu v. Svíčka.

Šifl z Vosršteina v. Vodička.

Šicha z Ostrova. Majestátem d. 1573, 29. července dovoleno Pavlovi *Šichovi*, porybnému na panství Chlumeckém, Pavlovi *Šichovi*, Michalovi *Pernštořskému*, Vácslavovi *Kamenickému* a Ondřejovi *Cenderovi*, aby se psali z Vostrova a dán jim tento erb: Štít polovičný, v pravo modrý a v levo červený, u zpodku pahrbek k plameni plápolajícimu nápodobný, ve kterém fenix pták barvy zlaté, maje křídla rozkřídlená, ústa rozzavená, jazyk červený vyplazený vzhůru stojí, přikryvadla žlutá červená a žlutá modrá, nad kolčím helmem točenice a nad ní dva rohy daněle zvířete, pravý zlatý a levý modrý a mezi nimi lev zvířete po zadní kyta červené barvy, držící tlápmi předními ty dva rohy. (Reg. král., Šlechtický arch. Srov. Královu Heraldiku na str. 271.)

Šichovský ze Zvěřinky. Vácslav Šich neb Šichovský, obyvatel města Čáslavě, vyznamenal se v bojích s Turky a obdařen majestátem d. 1556, 3. listopadu, aby se psal ze Zvěřinky a erbem, totiž: Štít pošikem rozdělený, zpodní pole modré a v něm šavle turecká s zlatou rukověti a křížem, k pravé straně obrácená pošikem stojí, svrchní červené, a v něm daněl zvířete s rohama bílé barvy až po zadní kýty, též k pravé straně obrácený stojí, točenice s přikryvadly bílými červenými a modrými bílými, nad tím dva rohy danělovy barvami uprostřed rozdělené (červený bílý a bílý modrý) každý čtyři paročky maje a mezi nimi šavle turecká. (Reg. král.) Protože však Vácslav bezdětek zemřel, přestal tento erb na něm a převeden potom na Sixty.*)

Šilhan z Veveří. Matěj Šilhan byl od Jana Matyáše z Veveří přijat za erbovního strýce, což kr. majestátem (1565, 10. října) potvrzeno a vyzázen mu erb:

Štít na tré na přič rozdělený, zpodní štych červený, prostřední část do polovice štítu bílé barvy se 4 stínkami, svrchní polovice modrá, v níž půl opice sedící až po zadní kyta své přirozené barvy, drží v pravé ruce vzhůru jablko zralé a druhou levou na stínku položenou majíc, k pravé straně obrácená se vidí, kolčí helm s přikryvadly bílými, červenými

*) V Pam: arch. V. 360 a v Králově Heraldice 328, kdež jest i chybný popis, dává se mu titul ze Zvěřetína, ale v majestátě psáno výslovně ze Zvěřinky. Viz i Dačického Paměti II. 89.

a modrými a nad tím křídlo orličí rozkřídlené, barvami tak rozdělené jako štít, tedy (zhora) modré, bílé a červené. (Reg. král.)

Šilhánek z Choustníka v. Šnobl.

Jan Šilin (Schilin), mistr svobodných umění, obdržel od Pontána jako palatina (listem d. 1594, 8. Mart.) tento erb:

Štít modrý a v něm obraz boha Merkura, držícího v pravici červenou hvězdu o 6 špicích, v levici pak hůl hady otočenou, nad štítem kolčí helm s přikryvadly modrými bílými a nad tím podoba téhož Merkura. (Reg. Pontanova.)

ze *Šimberka*, rodina zatmělého původu, měli za erb štít a v něm kohouta k pravé straně krácejícího, nad kolčím helmem točenici a na ni lidskou hlavu s hrdlem. Tak lze viděti na náhrobku l. 1584 postaveném. (Soupis Slanska 241.)

Šimeček z Čejnova v. Šiška.

Šindel z Blumnova, příjmení rodiny pocházející ze Slezska z krajiny Svidnické a píšící se po vsi Blumenau (1455). V Čechách vyskytují se od r. 1520. Na štítě nosili 3 šindele, dva k horním koutům, třetí ke zpodu obrácené. Tak na pečetě Ondřejově (1520) v arch. města Budyně. Kolář našel kdesi touž pečeť u Kašpara Šindela z Lauterbachu (1547). Meraviglia (tab. 30.) má štít polovičný, v pravo červený a v levo žlutý a za klénot bradáče s bisk. berlou.

Šindel z Ebrharce v. Rudolt.

Šípař z Radotína Daniel, kr. rychtář v Starém m. Praž., byl (maje-státem d. 1616, 15. Jun.) do stavu erbovního vyzdvižen. Erb jeho byl na štítě pošikem děleném lev s věncem v předních nohách a týž klénot mezi křídly. Tak prý i *Mirovský* a *Štyrský z R.* (Král na str. 309.)

Šípař z Zásmuk. Jan Šípař, syn souseda Lomnického (v sev. Čechách) byl od Matyáše Zásmuckého z Zásmuk k erbů přijat, což stvrzeno maje-státem (1594, 25. April) a Šípaři vysazen erb:

Štít modrý a v něm holub sivý hřivnáč, drže v ústech ratolest olivovou, týž holub i klénotem. (Reg. král.)

Širmár z Malíkova erbů růže viz ČČH. XXX, 492.

Širočka z Široké, příjmení rodiny snad nějakým palatinem povýšené. Erb jejich byl štít červené barvy a v něm uprostřed zlatá ošatka, z níž tři kachny (husy?), majíce zlaté pysky hlavami a krky a kusem těla vynikají; kolčí helm s korunou a přikryvadly červenými bílými a nad tím též znamení, jako na štítě. (Jakub. sbírka a Král na str. 344.)

Šiška z Jamolice. V 16. st. vyskytuje se rodina svobodníkův v Červ. Záhoří u Tábora, jež měla příjmení Šiška. Někteří usadili se na Táboře, píšíce se také prostě Šiška. Do Prahy přistěhoval se l. 1574 Bohuslav „Šiška z Jamolice“ řemesla pekařského a Petr Š. z J. přijat l. 1585 do stavu rytířského. Erb jich je štít žlutý, u jehož zpodu jest trávník a po levé straně štítu křoví neb stromoví, z něhož vyskakuje k levé straně vlk hnědé barvy, maje ústa rozzavená a červený jazyk vyplazený; nad

štítem kolčí helm s přikryvadly modrými, žlutými, točenice, z níž vynikají tři péra, modré, žluté a modré. (Jak. sbírka, odchýlně Král. Viz i Hradý XI. tab. Tak i na pečetěch Jindřicha Albrechta (1647) a Kryštofa Albrechta (1700. — Arch. DZ.)

Král Ludvík obdařil N. *Šitupergána* skrze německý majestát erbem tímto: Štít na dvě pošikem od vrchu do zpodu rozdělený, vrchní polovice černá, zpodní žlutá a na témž štítě noh pták celý vzhůru na zadních nohách, barvami rozdělený, žlutý v černém, černý v žlutém, maje jazyk vyplazený, ústa rozzavená, ocas skrze zadní nohy propletený, helm s točenicí a přikryvadly žlutými a červenými, a nad tím půl noha černého jako na štítě. Král Ferdinand potvrdiv to (1544, 24. Sept.) polepšil týž erb Zikmundovi Š. tak, že přidal zlatou korunu, dva rohy buvolové vzhůru vynikající, pravý (shora) žlutý a černý, levý černý a žlutý a mezi nimi půl noha ptáka se vidí. (Reg. král.)

Šitra z Ehrenheimu. Majestátem d. 1792, 21. prosince obdržel Karel Lazar Šitra, sekretář u apelací erb (z České kanceláře) a dovolení, aby se psal z Ehrenheimu. Erb daný byl tento: Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole zelené a v něm zlatý roh hojnosti s ovocem, 2. a 3. zlaté a v něm vavřínový věnec s červenými jahůdkami; otevř. helma pod korunou s přikryvadly zelenými zlatými. Z koruny vynikají dvě křídla v pravo zlaté, v levo zelené. (Meraviglia tab. 22.) Potomstvo žilo za naší paměti v Uhrách a Bosensku. (Gen. Taschenbuch 1905.)

Škorně z Frymburka v. Mazanec.

Škréta Šotnovský ze Závořic. Majestátem d. 1570, 24. února povoleno Janovi *Poliovi*, písaři při podkomorském úřadě a Janovi *Škrétovi* měšťanu Starého města Pražského, aby se psali Šotnovští ze Závořic a dán jim tento erb: Štít polovičný, ve vrchní polovici (bílé) pruh červený vzhůru postavený a v něm bílá lilie dvojnásobná. ve zpodní polovici čtyři pruhy shora dolů (od pravé) žlutý, černý, bílý a červený, helm s točenicí a přikryvadly žlutými černými a bílými červenými, nad tím dva rohy buvolové, barvami na příč rozdělené, pravý černou a žlutou, levý červenou a bílou a mezi těmi křídly bílá lilie. (Reg. král. též Rybička v Pam. arch. III, 318, Meraviglia na tab. 29., též Jak. sb. Král na str. 279. Vyobrazení Miltner Privatmünzen tab. LXV.)

Škronský z Budčova. Majestátem d. 1546, 15. května dáno povolení Řehořovi *Budčovskému*, Mikuláši *Škronskému*, Pavlovi a Matěji *Pavlovským*, strýcům a bratřím v knížectví Opolském aby se psali z Budčova a dán jim tento erb: Štít modrý, v němž k pravé straně jeřáb šerého peří, maje střelu skrze hrdlo proraženou, přikryvadla modrá zlatá, za klénot dva rohy buvolové barvami na příč rozdělené, totiž pravý modrý žlutý a levý žlutý modrý a mezi nimi pták jeřáb tak jako na štítě. Škronští přešli v 18. století do Čech a povýšeni do stavu panského, při čemž jim potvrzen jich starý erb. V potvrzení se mluví mylně o čápu. (Reg. král.) V erbovnících a sbírkách vyskytuje se tento erb: Štít zlatý s širokým černým pruhem

u samého vrchu a přes celý štít pták jeřáb s hrdlem prostřeleným, přikryvadla černá zlatá, klénot dva rohy, barvami na příč rozdělené, pravý zlatý černý, levý černý zlatý a mezi nimi týž jeřáb. (Podobně i Meraviglia na tab. 25. a Blažek na tab. 42.)

Šleglovský z Šicendorfu. Majestátem d. 1567, 17. dubna povoleno Šimonovi Šleglovskému Moravanovi, aby se psal z Šicendorfu a dán mu erb: Štít modrý a v něm pták noh zlaté barvy s bílými pazoury, maje ústa rozzavená, jazyk vyplazený a přední pravou nohu zdviženou, k pravé straně obrácený, přikryvadla červená bílá a za klénot dvě pera pštrosová, červené a bílé. (Reg. král. tak i Meraviglia tab. 120. Kadich-Blažek tab. 96. Jak. sb. a Král na str. 357, kdež však jsou pera modré a zlaté a to u obou. Obraz u Paprockého o st. ryt. 343.)

Šlechta z Kardaše. Jan Fr. Šlechta, regent panství Slavatovských, nobilitován byl snad od Viléma Slavaty jako palatina asi r. 1642. Erb jeho štít křížem na čtvero rozdělený, v každém poli po růži a štítek s růží, klénot též růže popisuje Fr. Teplý v ČČH. XXX. na str. 493.

Šlechta z Kyršfeldu v. Hlava.

Šlechta z Miknperka. Císař Ferdinand obdařil (1562, 14. Jul.) Adama Šlechtu, aby se psal z Miknperka a vysadil mu tento erb:

Štít na příč polovičný, v zpodní jeho polovici dvě skály své přirozené barvy a mezi nimi voda tekoucí, vrchní pak polovice žlutá, mezi kterýmižto dvěma skalami muž černý neb mouřenín až po pás z vody vynikaje a drže v pravé ruce nad hlavou křivou šavli a levou rukou bok podepřený maje, na jehožto hlavě klobouček červený s bílou pintou rozletitou se vidí; nad štítem kolčí helm s přikryvadly černými žlutými a černými bílými, nad tím točenice týčků barev, z kterých tři pera pštrosová, žluté, bílé a černé, vzhůru postavena stojí. (Čas. přát. star. česk. VII, 106.)

Šlechta ze Všehrd v. ze Všehrd.

Šlechtín z Sezemic. Staří vладыky ze Šlechtína nosili v 15. st. na svém štítě zářící kotouč. Kotouč na způsob věnce měl i 1523 Jan Čejka z Sezemic, Jan z Sezemic měl pak l. 1543 dvůr v Šlechtíně svobodnický. Tamže seděl i Matěj Šlechtín, jehož obdařil král Ferdinand (1558, 28. Jan.), aby se mohl psati z Sezemic a vysadil mu tento erb:

Štít modrý, v němž uprostřed zrcadlo okrouhlé s vsazenými kusy a s červenými točenici (točenci?) neb stříbci (střepci?) okolo okrášlené se vidí, přikryvadla bílá modrá a nad helmem 3 pera pštrosová červené bílé a modré. Reg. královská) Na pečetí Matyášově r. (1580 arch. Ledecký) jest viděti kotouč dvěma kruhy zavřený, na náhrobku Tobiášově v Klucích (1592) je plamenná koule. Dotčení točenici neb stříbci jsou tedy ozdoby podobné oněm, jež měli Chobotští z Ostředka na svém kotouči. Obraz Kadich-Blažek tab. 112.

Šlejnic ze Šlejnic, příjmění rodiny ze Sas pocházející, jež u nás zdomácněla. Erb jejich byl štít polovičný, pravá polovice bílá a v ní červená pětিলistá růže, druhá červená a v ní dvě takové bílé růže (neb i naopak),

přikryvadla červená bílá, nad korunovaným helmem dva bílé rohy buvolové a mezi nimi červená růže. (Paprocký o st. pan. 49, Zrcadlo 39, Jakub. sbírka, Král na str. 266. V Salmovském erbovníku je štít též tak popsán, ale popis klénotu liší se tím, že jsou rohy jeden červený a druhý bílý a mezi oběma je zlatá pětilistá růže. Obr. Meraviglia na tab. 120. Kadich-Blažek tab. 96, Hrady IX. tab.)

Šlemer z Častolovic v. Chrudimský.

Šlindl z Hyršfeldu. Valentin Schindl, rodilý z Dol. Kramolína byl učitelem, pak písařem a sekretářem v kl. Tepelském († 1648). Obdržel šlechtictví snad od nějakého palatina a l. 1627 majestát na erb. Erb ten byl štít červený a na něm dvě střely křížem přeložené tuleji dolů obrácené, tmavé barvy, avšak s bílým opeřením, na nich je hnědá hlava telecí (podle hesla by měla být lani), helm s korunou a přikryvadly červenými bílými, klénot takový jako znamení na štítě. (Jakub. sbírka, Král na str. 335.)

Šlumbergárové, přišedše z Němec do zemí dědičných domu Rakouského měli prvotně štít pošikem polovičný, zhora černý, zdola žlutý; v čáře dělicí byly tři růže, jedna vedle druhé, černé v zlatém, zlaté v černém. Císař Rudolf II. vyzdvihl (1592, 6. Febr.) Martina Šl. a jeho bratří do rytířského stavu Říše a dědičných zemí a polepšil jich erb takto:

Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli jest starý štít, v 2. a 3. jest erb vymřelé rodiny řeč. Pröbstl, totiž v bílém poli tři modré pahrbky a za prostředním z nich muž polovičný s černou bradou, modrým kalpákem, z něhož visí červený cíp a trapez, červeným kabátem a zlatými knoflíky a pásem, černou a žlutou barvou kropenatými, drže v pravici šavli vytasenou; nad korun. helmem dvě křídla (barva?) a v každém tři růže a mezi nimi týž polovičný muž jako na štítě. Potomci žili v Praze v městském stavu. (Miltner, Privatmünzen 529.)

Šmerovský z Lidkovic. Majestátem d. 1550, 14. listopadu dopuštěno Petrovi Šmerhofskému, aby se psal z Lidkovic a dán mu tento erb: Štít červený, v němž od spodku bílá skála, ze kteréžto beran nabělavý až po zadní nohy, k pravé straně obrácený, jsa ve skoku vyniká, maje na předních nohách, na každé dvě zlatá kopýtká a na hlavě rohy, totiž dva beraní křivé a třetí jednorožcový zlaté barvy, z čela vynikající a jazyk červený vyplazený, točenice s feličky a přikryvadly červenými bílými, za klénot dvě křídla orlová, různě každé na dvě (barvami na příč) rozdělené, totiž červené bílé a bílé červené, mezi nimiž je týž beran (polovičný) ve skoku. (Reg. král. Zhruba tak s malými odchylkami a bez křídel Meraviglia tab. 142. Kadich-Bl. tab. 97. Blažek tab. 40, v Jak. sb. a Král na str. 356 a v Hradech XII. tab.) Rozdílní byli Šmerovští neb Šmerhovští z Rosic.

Šmid z Mohelnice v. Medek.

Schmidel v. Schmiden, přijmění panské a rytířské rodiny, u nás v 17. a 18. st. osedlé. Erb jich štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli bílém 2 červené pruhy na příč, v 2. a 3. červeném na zelené hurce jeřáb stojící, maje v ústech podkovu. Nad štítem koruna a otevřený helm s při-

kryvadly červenými bílými, z koruny vyniká 5 pštrosových per červené, bílé, modré, bílé a červené. (Starý erbovník, Meraviglia tab. 22.)

Šmidgrabnerové z Lusteneku přišli k nám z Pasova asi okolo r. 1578, dostavše se do služby císařské. Jejich erb byl štít na příč polovičný, vrchní polovice žlutá a černá a v ní polovičný mladík v dlouhém kabátě, opásaný pásem rozletitým, pintou okolo čela též rozletitou, drže v pravici kladivo se zlatým toporem a levicí se o bok podpíraje; ve spodní polovici tři pruhy červené a tři bílé, pošikem od pravé dolů položené, helm s korunou a přikryvadly černými žlutými a červenými bílými, nad tím dvě křídla, pravé (zhora) žluté černé, levé červené bílé a mezi nimi týž mladík jako na štítě. Tak se i popisuje v majestátu d. 1791, 3. října na panský stav. (Reg. král., Miltner, Privatmünzen tab. LX. 513, Král na str. 277 a v Hradech VIII. na tab.)

v. *Schmidlin*, příjmení rytířské rodiny, v 17. st. v Čechách usedlé. Štít jejich byl polovičný, v pravé červené polovici pruh krokev, ostrým koutem nahoru obrácený a pod ním hvězda, v levé polovici, též červené, tři bílé koule pošikem od pravé k levé, jedna pod druhou, 2 helmy pod korunami s příkr. červenými bílými, na pravé polovičný bradáč, maje na hlavě židovský klobouk s 3 péry pštrosovými (červ., bíl., červeným) na levé stěle, na těle červený kabát s bílými výložkem, krokví a hvězdou, na levém helmě dvě červená křídla rozložitá a na každém pošikem a pokosem tři bílé koule. (Meraviglia tab. 22, Rodopisné spisy v arch. zemském.)

Šmilaur neb *Šmilovský ze Šmilova*. Majestátem d. 1572, 12. ledna dovoleno Augustinovi a Jiříkovi bratřím a Janovi strýci Šmilaurům Moravanům, aby se psali ze Šmilova a dán jim tento erb: Štít žlutý, v němžto u spodku zeď bílá se třemi stínkami, k šachovnici nápodobná, na kteréžto jedné prostřední stínce stojí kohout černý levou nohou, drže v pravé vyzdvižené oštipce myslivecký. pošikem na pravém křídle položený, maje hřeben a lalok červený, k pravé straně obrácený, kolčí helm s točenicí a přikryvadly žlutými černými, a nad tím kohout týmž způsobem. (Reg. král., Kadich-Blažek tab. 168, Král na str. 342 až na tu mušketu.) K tomu přidán též rodně (1582, 9. května) turněský helm.

Šmirhan z Golštic. Majestátem d. 1582, 5. listopadu povoleno Tomáši Šmirhánovi Moravanu, aby se psal z Golštic a dán mu tento erb: Štít modrý, v němžto kohout mající hřeben a lalok červený, k pravé straně obrácený na dřevě vzhůru stojí, maje v ústech ječný klas, kolčí helm, přikryvadla a točenice bílé modré, nad tím kohout pod krk maje v ústech klas ječný. (Reg. král.)

Šmolcové ze Šmolcu byli ve 14. st. a později osedlí ve Slezsku. Lorenc Š. zakoupil se l. 1538 u Turnova a potomci vymřeli po meči do konce téhož století. Za znamení rytířské měli na štítě velblouda, nad helmem korunu, z níž dva husí krky proti sobě stojící vynikají. (Paprocký o st. ryt. 286, kdež obraz odporuje popisu, ano v tomto stojí „dva hadi naproti sobě stojí“.) Meraviglia na tab. 29. a str. 37 má štít černý, velblouda žlutého,

přikryvadla týchž barev, dva zlaté hady stočené (na obraze jeden zelený). Srov. i Hrady X. tab.

Šnobl z Choustníka. Majestátem d. 1578, 3. prosince povoleno Janovi, Šnoblovi, aby se psal z Choustníka nad Jordánem a dán mu tento erb: Červený štít, přes kterýž na přič žlutý pruh a pod ním a nad ním bílý lev s otevřenými ústy a jazykem vyplazitým, k pravé straně kráčeje a drže pravou přední nohu vzhůru, kolčí helm s točenicí a přikryvadly žlutými červenými a červenými bílými, jako klénot tři péra pštrosová pravé žluté, prostřední červené a levé bílé. (Paprocký o st. ryt. 396—397, Meraviglia na tab. 142. Jak. sb. Král na str. 287 a v Hradech IV. na tab., též na pečeti Šimonově z Choustníka l. 1610 v arch. mus. mezi listy Kouřimskými.) K erbu Janovu přijat Šimon *Šilhánek*, obyvatel v městě Novém Kolíně, což majestátem d. 1610, 5. dubna potvrzeno. (Reg. král.)

Šober z Greifentálu. L. 1609, 12. února dán erbovní list Kryštofovi Šobrovi, měšťanu Starého m. Pražského, aby se psal z Greifentálu a přidán mu tento erb:

Černý štít a na trojí skále pták noh (gryf) žluté barvy s rozzavenými ústy, v pravé noze bílou lilii drže. Otevřený helm pod korunou s příkr. černými a žlutými a nad tím týž noh (snad jen polovičný), jako na štítě. (Reg. královská.)

Šofmanové z Hemrlesu přinesli si do Čech erb svůj, který jim byl Karel V. císařským majestátem potvrdil a polepšil totiž: Štít na přič polovičný, vrchní pole červené a v něm (bílá) hlava beraní (narážka na jméno Schafmann) s krkem a červeným jazykem vyplazeným, dolní pole bílé a v něm chumáč trávy s třemi lupeny jetelovitými a mezi tím dvěma lístky též zelenými i se stopkami, kolčí helm s přikryvadly červenými bílými a nad tím též znamení, jako ve spodním poli. Polepšení se stalo tak, že dán turnýrský helm a točenice bílá červená s feflíky. (Arch. mus. starý seznam arch. dvorského. Tak i v Jak. sb., kromě že má kozí hlavu, ale neúplně a proto chybně u Meraviglie tab. 29. a v Králově Heraldice na str. 276. Viz i Hrady IX. tab.) Shoduje se i pečet Zikmundova z r. 1657. Od té doby, co Zikmund a Jan František Š. vyzdvižení do panského stavu (1670, 10. dubna), měli Šofmanové rozšířený a ještě více polepšený erb, totiž štít zhora polovičný, v levém poli starý štít, pravé bílé, v něm velký červený kříž a čtyři místa mezi rameny vyplněny tolikéž červenými malými křížky, dvě helmice korunované s přikryvadly červenými a bílými, na pravé bílý praporek s křížem a křížky, jako v pravém poli, na levém starý jich klénot. (Jak. sb. tak i pečeť z r. 1678.)

Šoltár z Fyrštenfeldu v. Šturm.

Páni ze *Šoneichu*, dokud krátkou dobu byli v Čechách po r. 1547, měli na štítě žlutém zelený věnec z dubových listův, a též znamení za klénot. (Pečeť r. 1548 v arch. min. vnitra, Král na str. 353.)

Schönfelder v. Schönfelderu. Erb rodiny této, l. 1705 erbem a heslem darované, malován takto:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole černé a v něm tři žluté koflíky, dva svrchu a jeden pod nima, 2. a 3. pole žluté a v něm orel (se dvěma hlavama černé barvy, máje mezi hlavami, u pysku a nohou bílé květinčky se stonky a s zelenými lupénky; uprostřed jest štítek modrý a v něm 5 kvítkův bez stonkův; uložených tak, jako bývá na kostce, helm s korunou a přikryvadly modrými bílými a nad tím orel tak ozdobený, jako byl na štítě. Štít drží dva psi. (Tak Vincent Karel v památníku Višerovském.)

Schönpflug z Gamsenberka, přijmení rodiny šlechtické, jež byla ke sklonku 17. st. v Jilovém, pak v Praze a potom na venkovských statcích. Erb jejich byl štít pošikem od pravé strany k levému koutu hornímu úzkým pruhem rozdělený; v horním modrém poli černý kamzík, po bílé skalnaté hoře nahoru běžící (Gamsenberg), ve spodním zeleném poli zlatý pluh (Schönpflug) s dřevěnými částmi a s radlicí, nad helmou dvě křídla barvami pošikem a pokosem rozdělená, žluté zelené a modré bílé. Meraviglia na tab. 23, Král na str. 308, mnohé pečeti v arch. Píseckém. V památníku Višerovském jest obraz trochu odchylný.)

Šonovský z Šanova. Jan Š. obdařen 1527, 2. června erbem a titulem (viz Litický) a stal se později komorníkem při deskách zemských. Není známo, byl-li jeho potomkem Jan Vilém z Šanova kr. rychtář v Českém Brodě (1572), ale pečetil tak jako Litičtí. L. 1544, 15. února obdaření Matěj komorník, Burjan *Hostomický*, Jan *Žichovský* a Jan *Vesecký*, aby se psali *ze Šanova* a měli erb: Štít modrý, v němž stojí pták na stříbrné ostrvi s panenskou hlavou v zlatém čepci, máje u každé nohy zlatý zvonec, kolčí helm, přikryvadla modrá bílá a za klénot pták tím způsobem, jako ve štítě (Reg. král.), tedy skorem tak, jako popsáno u Litických.

Šorf ze Střířina. Šorfové byli stará rodina v Novém městě Pražském. Mikuláš Kožišník psal se v l. 1513—1517 jen Šorf, ale 1518 a 1519 z Střířina a koupil l. 1526 statek Střířín. Obdržel erb snad od krále Ludvíka. Do stavu rytířského přijat Štěpán Š. l. 1551. Kolář popisuje erb Štěpánův podle pečeti r. 1550 (v arch. mus.) chrt s páskem ozdobným na krku, Král na str. 304 popisuje štít modrý, v něm zlatý pruh s 3 modrými hrozny, po jeho stranách po bílé lilii a klénot modrý hrozen mezi dvěma křídly zlatým a modrým a modrým zlatým. Snad je tu mylka se Sudy ze Střířina.

Špaček ze Svatéhorý v. Trofin.

Špán ze Španova. Majestátem d. 1558, 28. ledna dopuštěno Vavřinci Špánovi, aby se psáti mohl *ze Španova* a dán mu tento erb:

Štít polovičný pošikem (od hoř. pravého koutu dolů), nahoře červený, dole bílý, přes celý štít jednorožec, bílý v červeném a červený v bílém, ve skoku stojící se vidí, kolčí helm s točenicí s rozletitými feflíky a přikryvadly bílými červenými, nad tím nade vším dva buvolové rohy, uprostřed (t. j. na příč) barvami rozdělené, totiž pravý bílý červený, levý červený bílý, a mezi nimi půl bílého jednorožce. (Reg. král.) Ve věcech shodují se Jak. sb. a Král na str. 302, ale v barvách se odchyľují, štít

jest červený modrý, celý jednorozec bílý, přikryvadla sice jako v majestátu, ale rohy jeden celý červený a druhý modrý.

Hrabata ze *Šparu* (v. Sparr), kteří přišli do Čech v 17. st., měli na štítě orly a krokve (Sparren) mimo štítek a nad štítem 3 helmy s mnohými vojenskými odznaky. Vyobrazení v díle Miltner Privatmünzen tab. LXIII. č. 532.

Špetlovic z Obrvaně. Majestátem d. 1528, 5. května dolvoleno Matoušovi *Špetlovic* a Janovi *Vodičkovi*, aby se psali z Obrvaně a dán jim tento erb:

Štít červený a v něm svícen měděný, kterýž se zavěšuje, a mezi dvěma rúrami toho svícnu veveřice na zadních nohách sedí, majíc mezi nimi a předníma dvěma nohama ten svícen, zač se zavěšuje, helm s přikryvadly červenými modrými a nad tím takovýž také svícen s veveřicí, jako ve štítě. (RKP.)

Špigl z Ehrenšteina v. Straka.

Špiglové z Milčic, přistěhovali z ciziny, připomínají se již v tituláři l. 1534 vydaném. (Viz Miltner, Privatmünzen na str. 598 a obraz erbu tab. LXV., č. 553.) Erb jich byl štít bílý a na něm dva pruhy lomené, nápodobné písmeně W červené barvy, přikryvadla červená bílá a na helmici poprsí lidské*) bez ramen v červeném rouchu s bílým obojkem a čepicí (točenicí?) týchž barev a na ní sedm per, tři červená a čtyři bílá. (Jak. sb. Král na str. 291. Jinak B. tab. 44.) Jiní téhož rodu psali se von Spiegel a byli v 18. st. v Čechách, majíce statky v Loketsku. Jeden z nich Karel povýšen (1815, 3. února) do panského stavu a polepšen jeho erb takto: Zelený štít a na něm na příč dvě stuhy bílé, nad sebou položené, na obou stranách zašpičatělé; panská koruna (nad štítem), tři korunované turn. helmy s přikryvadly zelenými bílými. Na pravé je odětec bez ramen, na prostředním černý orel, na levém tři pera pštrosova, dvě bílá a prostřední červené. (Šlecht. arch.)

Špis z Hartenfelzu. Císař Rudolf obdařil (1600, 22. Aug.) Jana Špise, který byl v službách hor Kutnohorských 19 let, právem, aby se psal z Hartenfelzu a vysadil mu tento erb:

Štít polovičný, pravá polovice černá a v ní 3 krokve pruhy žluté barvy, v levé červené na strmé skále kamzík vzhůru stojící a ke skoku připravený své přirozené barvy, kolčí helm s točenicí a přikryvadly červenými bílými a černými žlutými, dvě křídla barvami pošikem a pokosem rozdělená, pravé (shora) černé žluté, levé červené bílé a mezi nima přední kus kamzíka ve skoku. Šlecht. arch. majestát z říšské kanceláře, Král na str. 266, Miltner Privatmünzen tab. LXV. n. 554.)

Šponár z Blínstorfu. Majestátem d. 1554, 31. října obdařeni bratři Beneš a Jan Sponerové, aby se psali z Blínisdorfu a tímto erbem:

Štít červený a v něm polovičný stříbrný lev s rozz. ústy, k pravé obrácený, v pravé noze drže (zlatou) hvězdu o 8 špicích (vynechána tu

*) snad ženské, čemuž by nasvědčoval cop s točenice svislý.

patrně bílá zeď s cimbuřím u zpodu), kolčí helm s přikryvadly červenými, bílými, křídlo červené a na něm týž lev. (Reg. královská, Kadich-Blažek na 144 (trochu odchylně), Blažek na str. 85 (tu lev na celém štítě). Král na str. 369 (též odchylně).

ze *Šporku* Jan vyzdvižen 1647, 10. října do panského a majestátem d. 1664, 23. srpna do hrabského stavu, při čemž mu tento erb vysazen:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole žluté a v něm černý orel císařský s korunkami na hlavách, 2. a 3. červené, v něm na zelené hůrce o 3 pahrbcích Český lev, v předních nohách prápor na čtvero žlutou a černou barvou rozdělený s pozlacenou žerdí k sobě obracuje; uprostřed modrý štítek pod korunou a v něm hlava Turkova usečená, tváře bledé umrlčí barvy, hnědýma očima, širokou bradou a bílým turbanem s čapátkovým peřím, 5 otevřených helmů s korunami a přikryvadly červenými bílými a černými žlutými, na prvním v pravo zelená kyta paví, na druhém lev jako na štítě, na třetím černý orel, na čtvrtém Turek muž maje nachový kabát, žlutý pás, velkou bradu hnědou, bílý turban s černým peřím, drže v pravici zlatý buzikán, na posledním ruka s ramenem brněným držíc kord jezdecký. (Reg. císařská Leopoldova III. f. 190. Obraz v Miltnerových Privatmünzen tab. LXIII. č. 533, též Meraviglia na tab. 76.)

Špryncel z Greifenberka v. Albin.

Šram z Deblína. Šramové byli stará rodina Brněnská, z níž pocházel Štěpán, převor v Dolanech (1414). V 15. a 16. st. byli v Brně pekaři, sladovníky a držiteli domův. Majestátem d. 1573, 7. února obdařeni bratři Matouš, Řehoř a Valentin, aby se psali z Deblína. Erb jejich polepšen (1645, 31. prosince) Gabrielovi kr. rychtáři v Brně a to takto:

Štít klínem vzhůru postaveným na tré rozdělený, v klínu modrém nahý mužík, na zelené hůrce stojící s dlouhou černou bradou, maje na levé tváři krvavou ránu (Schramm), ledví a hlavu vavřínovým listím ověncenou, levicí se opíraje o bok v pravé ruce drže buzikán železné barvy, pravé pole na příč na žluté (nahore) a černé rozdělené a v něm kotvice vzhůru postavena železné barvy. Třetí díl také na příč rozdělený, bílý a červený a v něm také kotvice, jako předešlá, nad štítem turn. helm s korunou a přikryvadly bílými červenými a černými žlutými, nad tím dvě křídla též barvami na příč rozdělená, žluté černé a bílé červené, mezi nimi poprsí nahého muže s dlouhou černou bradou, ranou, listím atd. Při tom mu povoleno, aby příjmení Šram vynechával a psal se jen z Deblína. (Reg. král. Kadich-Blažek tab. 16.)

Vnukům Gabrielovým týž erb polepšen (1699, 2. září) takto: Klín zůstal, jak byl, ostatní dvě pole rozdělena na příč, každá na dvě. Z těch 4 polí bylo 1. a 4. žluté a v každém kotvice, 2. a 3. červené a v každém ruka s ramenem ohnutá, k pravé obrácená se žlutým rukávem, držíc v pěsti meč a majíc krvavou ránu na lokti, nad tím 2 helmy s korunami a přikryvadly červenými bílými a žlutými černými, na pravém mezi 2 křídly (barvy jako l. 1645 a na každém kotvice) divý muž již popsán,

na levém mezi rohy (žlutým modrým a modrým žlutým) ruka s ramenem, jako na štítě.

Když byl majestátem d. 1741, 2. února dán hrabský stav, změněn zase erb v podrobnostech. Klín zůstal zase jak byl. Z dotčených 4 polí bylo 1 žluté a 3 červené a v každém z nich kotvice železné barvy, kruhem vzhůru obrácená, 2. a 4. pole černé a v každém rameno s rukou k pravé obrácené, usečené s červeným rukávem, držíc meč; přikryvadla zůstala, jak byla, též zůstal klénot na pravém helmě, jak byl posud, také klénot nad levým helmem zůstal, ale tak, že pravý roh byl černý žlutý a levý žlutý černý. (Reg. král. Kadich-Blažek tab. 17.)

Mikuláš *Schreibersdorf z Deutschenšteina*, l. 1602 rada p. z Rožemberka, před tím purkrabě na Krumlově a Roudnici, měl týž erb, jako Řičanští z Řičan. (Vymalován v erbovně v zámku Třebonském.)

Šrejnarové z Rozenku měli štít na přič polovičný, vrchní polovici modrou, zpodní žlutou a přes celý štít hnědého medvěda, stojícího vzhůru na prostředním ze tří pahrbkův a držícího v pravé přední noze tři bylinky s růžemi, helm s korunou a přikryvadly modrými, žlutými a červenými bílými a nad tím polovici medvěda dotčené růžičky držícího (Jak. sbírka, Král na str. 285.)

Šrejník z Bedřstorfu v. Lebeda.

Šrenk z Nocínku (Schrenck v. Notzing) přijmení rodiny prvotně Mnichovské. Potomci objevují se u nás teprve v 19. století, zastoupeni jsou arcibiskupem a krajským. Majestátem d. 1628, 12. ledna nadání bratří Zachař a Jakub Sch. tímto erbem:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole černé a na něm tři bílé horky a na nich zlatý lev s rozdvojeným ocasem, k pravé obrácený, drže v pravé noze hornické kladivo (na památek předkův, kteří byli při horách v Rudolfově), 2. a 3. pole bílé a v něm pošikem od pravé modrá vodoteč, helmice pod korunou s přikryvadly červenými bílými a zlatými černými, dvě křídla, levé červené bílé s modrou vodotečí, pravé černé nad bílými rozdělené pošikem od pravé a k tomu zlatý lev. (Arch. šlechtický, snad z Říšské kanceláře.) V díle Meravigliově na tab. 53 je jiný erb. Jsou-li tu dvě rodiny, není mi známo. Viz i Kadichovo dílo na tab. 212.

Šroubený z Doubravína v. Diviš.

Štádlér z Volfrsgrynu. Rodina Štadlerův bydlívala v 16. st. v městě Tachově. Majestátem d. 1562, 12. ledna obdařeni Jošt Volfrum starší a Šebestian, oba Št. erbem a heslem. Znamením erbovním byl jim štít pošikem žlutým pruhem dělený, ve vrchním poli černém vlk k pravé běžící, ve zpodním 7 pruhův příčných, 4 červené, 3 bílé, kolčí helm s přikryvadly černými žlutými a červenými bílými a s korunou, z níž vlk jen horním tělem vyniká. (Opis v Národ. mus.) Císař Ferdinand III. polepšil (1640, 4. září) Tomáši Št. z V. erb, jenž byl potom takový:

Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. černém poli vlk své přirozené barvy s červeným jazykem vyplazeným, drže v předních nohách

dvě střely, 2. a 3. pole pokosem rozdělené, svrchu bílé, u zpodu červené, turn. helm s korunou a přikryvadly černými žlutými a červenými bílými a nad tím půl téhož vlka pod korunou, an drží dvě střely. (Reg. král. Meraviglia tab. 26.)

Štefek z Koloděj. Majestátem d. 1593, 12. února. dvoleno Matějovi a Tobiášovi bratřím Štefkům, aby se psali z Koloděj a dán jim tento erb:

Štít žlutý, v něm pošikem (od pravého horního koutu dolů) modrý pruh a v něm jelen (celý) přirozené barvy s rohy o osmi parozích, k pravé straně obrácený, přikryvadla žlutá modrá, koruna, z níž vynikají tři pera pštrosová, modré, zlaté a modré. (Reg. král. Co se týče znamení, shodují se Jak. sb. a Král na str. 303. odchylní se však v barvách majíce bílý pruh v modrém a prostřední pero bílé.) Obraz erbu v díle Miltner, Privatmünzen na tab., LXVI. č. 559.) Tobiášův mladší syn Tobiáš vystěhoval se do Němec a žije v Anhaltsku žádal l. 1646 za polepšení erbu u Říšské kanceláře. (Šlechtický arch.) Vyobrazení erbu Štefkův v Soupise Karlínska na str. 290. Meraviglia tab. 117.)

Šteflinger z Rysdorfu. Bedřich seděním na Doubravici (1613) měl na pečeti páva. (Kolářův výpisek z arch. Třebonského.)

Štechárové ze Saběnic byli bezpochyby potomci měšťana z nějakého severočeského města, který nabyt l. 1518 šlechtictví z Říšské kanceláře. Erb jich byl tento:

Štít polovičný, horní pole modré, dolní bílé, v každém poli jest dvoje znamení železné barvy, totiž korunky upevněné na konci ratiště (stecher), kteréhož potřebováno při sedání. Klénotem byl tatarský klobouk, z polovice bílý, z polovice modrý, s bílou ohnutou střechou, zdobený na vrchu šesti bílými a modrými péry pštrosovými. Přikryvadla jsou modrá a bílá. Podobný erb vyprosil si Karel Štecher († 1849). (Meraviglia str. 33, tab. 27.)

Šteidl z Tulechova v. z Tulechova.

Steinbach z Kranichšteina. Antonín Steinbach zakoupil se r. 1660 v Čechách, přišed ze severních Němec. Erb jeho byl štít modrý, v němž je pošikem od pravého kouta horního bílá řeka a v poli pod ní 3 bílé koule křemeny (Steinbach), ale od té doby, co povýšen l. 1664 do ryt. stavu starožitných rodin a obdržel heslo z Kranichšteina, polepšen jeho erb takto:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole žluté a v něm polovice černého orla, 2. a 3. pole červené a v něm bílý jeřáb, drže jednou nohou kouli. Uprostřed štítu jest štítek s prvotním erbem. Klénotem jsou dvě křídla, barvami na příč rozdělená, žluté černé a červené bílé a mezi nimi týž jeřáb. (Písecké museum, Meraviglia tab. 27. Kadich-Blažek tab. 197.)

L. 1579 žádal Hanuš *Šiška*, hejtman na Petřšpurce, Volf a Jiří *Pytlíkovice*, bratří, aby jim byl povolen následující erb: Štít zhora polovičný, v pravo modrý a v něm čáp své přirozené barvy, drže zlatého hada korunovaného a stoje na zlatém vrchu, pravé pole zlaté a v něm dva pruhy černé pošikem od pravé k levé dolů, přikryvadla červená bílá a černá zlatá,

klénot dva rohy, pravý bíle a modře a levý černě a zlatě pruhovaný, po dvou a dvou) a mezi nimi týž čáp. K tomu svoleno dne 4. února, ale obsah majestátu se nezachoval. (Šlecht. arch.)

Že by od Hanuše pocházeli *Šíškové z Čenova* je možno, ale erb jich popisují Rybička (v N. Sl. Kobrově, Dod.) jako štít dvěma pruhy na přič přepásaný a v tom lva vzhůru postaveného a Král (na str. 291) docela jinak a tento pokládá Šíšku ze Štírovic (str. 268) za zemana téhož erbu, jako měl Hanuš. Král také dokládá, že téhož erbu, jako Šíškové z Čenova, byli i *Curhálkové* a *Šimečkové*.

Šteinberger ze Steinberka (vl. Steinperger), příjmení Hanuše St., jenž býval v hornických službách. Erb jeho byl štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli meč přeložený křížem s holí neb podobnou věcí, v 2. a 3. poli pták vyletující. Nad štítem kolčí helm a nad ním týž pták vyletující. (Miltner, Privatmünzen tab. LXV. n. 558.)

ze Steinberka Volf, též v hornických službách postavený a snad z Tyrolska pocházející, měl tento štít:

Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli kamzík vyskakující, 2. a 3. pole svislou čarou na dvě rozdělené, v pravém dva kolmé pruhy, v levém 2 her. lilie nad sebou. (Miltner, Privatmünzen tab. LXV. n. 555, 556.)

Šteinekár ze Šteineka. Rodina tato měla prý erb: Černý štít a na něm zlatý pták noh drže bílý hranol; klénotem jest týž noh polovičný. Tak Král na str. 357.

Steinmüller Řehoř, 1604—1623 v hornických službách se nacházející, měl na štítě lva s rozdvojeným ocasem ve skoku a držícího v předních nohách žernov, nad korunovanou přilbicí dvě křídla rozložená a mezi nimi týž lev, avšak jen po kýty. Na žetonu, který dal l. 1623 raziti, píše se *von Reichenb.* (bach? berg?). (Miltner Privatmünzen tab. LXV. n. 557.)

Štejgár z Ehrenberka. Bedřich Steiger, bývalý hejtman, dostal 1672, 21. února erbovní list z Říšské kanceláře a s ním erb:

Štít křížem rozdělený, 1. a 4. červené a na něm (ku vnitřku) brněné pravé rameno a ruka meč držící, 2. a 3. černé pole a na něm bílý měsíc, pod ním jedna, nad ním dvě žluté hvězdy. Uprostřed jest štítek (falbes Herzschild, plavé barvy?) a na něm černý orel s císařskou korunou a červ. vypl. jazykem, 2 otevř. helmy pod korunami s přikryvadly žlut. černými a červenými bílými. Na levém ve skoku zl. lev s korunou, červ. vypl. jazykem a rozdvojeným ocasem, na pravém týž orel, jako ve štítku. (Arch. šlechtický, Král na str. 319.)

Štensdorfové ze Štensdorfu (vlastně Steinsdorf) vyskytují se poprvé l. 1502 v Teplici, ale brzo potom nabyli statkův. Erb jich byl štít bílý, u jehož zpodu do polovice byla hradba (zeď) červená se čtyřmi stínkami, dobře vyštrejchovaná, jako by byla ze štukoví, přikryvadla červená bílá, za klénot křídlo bílé, jehož čtvrtina dolní levá byla zabarvená tak, jako hradba ve štítě, ale jen se dvěma stínkami. (Jak. sb. Král str. 275 a v Hradech XIII. na tab. Meraviglia tab. 27.)

Tomáš *Štěpánek z Tourova*, děkan kostela Vyšehradského, l. 1748 do rytířského stavu povýšený měl erb, štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. poli bílém červený vůl (tour) na trávě kráčející k levé a travu žvýkající, 2. a 3. žluté a v něm na zelené hůrce strom košatý, 4. pole jako první, ale vůl kráčí k pravé, přikryvadla červená bílá a zelená žlutá a nad helmem a korunou týž strom na zelené hůrce. (Jakub. sbírka, Meraviglia tab. 30.)

Štěpánek z Vltavy. Císař Rudolf dal (1583, 20. května) Václavovi a Jiříkovi bratřím Št. z Vl. tento erb: Štít pošikem od pravé k levé straně dolů rozdělený, vrchní pole černé, v němž gryf zvíře žluté barvy s rozzavenými ústy a vyplazitým jazykem, k pravé straně obrácený, ke skoku se maje a v pravé noze meč nahý k uhození drže, v spodním poli žlutém u spodku štítu klín černý, k pravé straně ostřím na přič nahoru obrácený, kolčí helm s korunou a přikryvadly žlutými černými, 2 buvolové rohy proti sobě na přič barvami rozdělené, pravý žlutý, černý, levý černý žlutý, a mezi nimi polovice gryfa jako ve štítě. (Reg. král.)

ze *Štěpánova*. Král Ferdinand obdařil (1536, 29. Maj.) Blažeje ze Št. tímto erbem: Štít červený, v němž dvě ruce až po lokte nahé, vzhůru stojící, přikryvadla červená bílá a nad helmem též dvě ruce tak, jako na štítě. (Reg. král.)

Štěpanovský z Myšlína v. Kahoun.

Šterba ze Šterbic. L. 1569, 6. června dán list erbovní do Čech Petrovi Šterbovi, aby se psal ze Šterbic. Na štít dostal půl berana.

Štibicové z Melstorfu měli štít svislými čarami na 5 pruhův rozdělený, tři bílé a dva červené, kolčí helm s přikryvadly týž barev a nad tím vysoký klobouk červený s bílou střešou vzhůru ohnutou, zlatým knoflíkem na konci a nad tím 3 péry, dvěma červenými a prostředním bílým. (Jakub. sbírka, Král na str. 273 má jiný klénot totiž dvě křídla, jedno bílé a druhé červené.)

Štika z Pasek. Vilém Slavata z Chlumu jako cis. palatin obdařil (1648, 12. srpna) erbem a vladycťvím Martina Štiku, jenž byl 24 let v jeho službách. Erb byl tento: Červený štít a v něm pošikem modrý pruh s třemi zlatými růžemi, v horním červeném borovici své přirozené barvy, v dolním (červeném) poli zelený věnec z rout, otevřený helm s přikryvadly červenými bílými a žlutými modrými, pohanská točenice, za klénot dvě křídla orličí, barvami na přič rozdělená, modré zlaté a bílé červené, a mezi nimi routový věnec. Při tom mu dopuštěno, aby se psal z Paseky. (Koncept v arch. hrab. v Jindřichově Hradci, Král na str. 358. *)

Štika z Šonova v. Litický.

O *Štirnských ze Štirn* (Štěrnský ze Štěrnu) píše Paprocký v Zrcadle (228—229), že pocházeli z polského rodu Besů z Besovic, kteří bydleli ve Štěrňách. Jan Š. probošt Olomoucký a arcijáhen Brněnský, měl erb měsíc rohy vzhůru a nad ním hvězdu. (Zrcadlo 225, 227.) Meraviglia na tab. 119.

*) Teplý v ČČH. XXX. 495—496 popisuje chybně.

popisuje jej takto: Štít modrý a v něm zlatý měsíc rohy vzhůru a nad ním zlatá hvězda, přikryvadla modrá zlatá, klénot paví kyta a na ní měsíc s hvězdou. Obraz též Kadich-Blažek tab. 111., Král v Hradech XII. tab.

Štoček ze Švanentoru. Majestátem d. 1670, 26. července nadán Ondřej Š. heslem, aby se psal von Schwanenthor a užíval pak tohoto erbů:

Štít červený, jehož spodní polovice jest žlutá hradba o 8 stinkách na zeleném trávníku stojící, v též hradbě jest černá brána a v ní stojí bílá labuť, jíž teče krev z rány na hrdle, kromě toho jsou před hradbou na pravé straně zlatý buben, z něhož vynikají 4 červené bílé korouhvičky a vedle něhož jest hořící granát, na levé straně dělo namířené ke bráně a za ním 6 korouhviček červených a bílých, přikryvadla červená bílá, klénotem jest muž až pod kolena vynikající, má hlavu zavázanou, zlatý šat s bílým lemováním, červené opásání a drže v každé ruce vzhůru ručnici. (Meraviglia str. 34, tab. 28.)

Štokingár z Ankrštoku viz Bult.

Štolár z Chocemic v. z Chocemic.

Štolcové z Simsdorfu měli štít bílý a v něm čtyři čtverhranná znamení (obdélníky) červené barvy, přikryvadla týchž barev a za klénot pět bílých per. (Jak. sb.) Tak i na pečeti Anny Marie Štensdorfové roz. Štolcovny (1616, v arch. mus.) Troje obrazy mají Kadich-Blažek na tab. 109, Blažek tab. 46.

Štomířský ze Štomíře. (Mělo by býti Žtomířský.) Císař Ferdinand dovolil (1561, 14. ledna) Matějovi a Martinovi bratřím *Štomířským* a Janovi *Pražákovi*, aby se psali ze Štomíře a dal jim tento erb:

Štít polovičný, pravá polovice modrá a v ní od spodku až do vrchu štítu polovice bílé lilie, levá polovice bílá, ve kteréž 3 pruhy modré a mezi těmi modrými pruhy v bílých polích 4 růže též modré barvy se vidí, kolčí helm s točenicí a přikryvadly modrými bílými, nad tím 3 péra pštrosová, dvě bílá a prostřední modré, vzhůru postavená stojí. (Reg. král.)

Štok z Bochova v. Svitavský.

Štraboch z Pernstorfu, příjmení rodiny nějaký čas v jižních Čechách osedlé. Na pečeti Václavově (1560 v arch. Hradeckém) spatřuje se štít křížem na čtvero polí rozdělený. 1. a 4. jest zase zhora dolů rozdělené, v 1. jest v levé polovici orel polovičný k levu hledící, ve 4. sice též orel, ale k pravu hledící. V 2. a 3. polí jest ruka se šavlí.

Štralár z Vosule v. Ebnár.

Štraus z Štrausfeldu. Jiří Pertolt Pontan jakožto císař. palatin obdařil erbem (1602, 11. Novb.) Mikuláše Štrause, impresora v Praze a jeho bratří Jana, Zachaře, Kašpara a Melichara, syny Janovy, jakož i Hanuše a Zachaře měšťany v Elstrberce, bratrance jich. Erb byl: Na štítě modrý klín, na něm na 3 zlatých pahrbcích bílý pštros, drže v ústech zlatý prsten, v pravém žlutém poli černý orel (orlice?), v levém červeném bílý příčný pruh, kolčí helm s přikryvadly červenými bílými a černými žlutými, točenice a nad tím vrchní část bohyně Pallady s kopím a štítem.